
Malé studijní obory jsou na českých vysokých školách v ohrožení

Malé studijní obory jsou na českých vysokých školách v ohrožení

ČRo 1 - Radiožurnál, 15.10.2008, 07:50, pořad: Ranní interview

Jan POKORNÝ, moderátor

Ranní Radiožurnál, malé studijní obory, čínština, perština, afrikanistika jsou prý na českých vysokých školách v ohrožení. Filozofická fakulta Univerzity Karlovy by se měla dočkat podpory od státu. O ní dnes mají jednat ministři. Kabinet, připomeňme, minulý týden na návrh ministra vnitra, aby ohrožené obory získaly deset milionů korun ročně, nepodpořil. Vyjádřit se k němu má i ministerstvo školství. V Ranním Radiožurnálu teď telefonujeme děkanovi Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Michalu Stehlíkovi. Dobrý den, pane děkane.

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Jan POKORNÝ, moderátor

My jsme jmenovali v úvodu některé obory, přesto, které patří mezi ty úplně nejvíc ohrožené podle vás?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Tak, z těch, co jste jmenoval, já bych konstatoval, že třeba afrikanistika, perština jsou, to jsou obory, u kterých třeba akreditace vysloveně skončila a musíme připravovat novou, takže zejména obory, které se týkají Blízkého východu, ale zároveň, což je možná překvapivé vzhledem k dlouholeté tradici, je to i otázka slavistiky a slavistických oborů, oborů týkajících se balkánských studií, východoevropských studií.

Jan POKORNÝ, moderátor

Ty malé obory, které se neotvírají každý rok, mají málo peněz, protože škola získává příspěvek na každého žáka. Kdybyste, pane děkane, porovnal tenhle příjem od státu a náklady, které univerzita za zajištění výuky platí, k čemu byste došel?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Já to řeknu takovým možná zjednodušeným příkladem. Ti studenti musí být ve velmi malém počtu, aby se s nimi dalo individuálně pracovat a v uvozovkách tři, čtyři studenti nezaplátí další tři, čtyři profesori, profesory, který se jim musí věnovat, takže to je, to je ta asi jednoduchá rovnice, že vzhledem k systému financování není možné tyto malé filozofické obory v podstatě zaplatit.

Jan POKORNÝ, moderátor

Dá se říct, že u těchto oborů, co se týká vyučujících, je i personální krize?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Tak my tam máme asi dva body, jedna věc je generační záležitost, tam se možná projevuje i situace před rokem 89 a druhá, druhá je, že lidé s tímto jazykovým vybavením a, řekněme, jistou kvalitou a rozhledem po světě jsou velmi žádaným zbožím od diplomacie přes komerční firmy a velmi málo jich zůstává na akademické půdě právě pro ty naše, řekněme, slabé finanční podmínky.

Jan POKORNÝ, moderátor

A může se opravdu stát, že by se tyto obory už nikdy v životě neotevřely?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Ano, my jsme možná v nejkritičtějším možném roce, že, jak už jsem konstatoval, my už teď perštinu máme jenom jako jazykový kurz, na afrikanistiku téměř nemáme odborníky, takže jsme možná na velmi, velmi kritickém bodě, že bez té podpory ty obory můžou vysloveně zaniknout.

Jan POKORNÝ, moderátor

Co by to znamenalo, kdyby se u nás neuplatňovali lidé s touto kvalifikací?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Tak já si myslím, že když budu akademický, tak primárně bychom se zbavili toho rozhledu do světa. Tady možná v něčem objevujem Ameriku. Já s oblibou říkám, že orientální ústav zakládal prezident Masaryk ve dvacátých letech, takže už tam byla ta idea nutnosti komunikace se světem a pokud jsme v jednadvacátém století a vnímáme globalizaci, imigrační problémy a vůbec komunikaci se světem, tak bez těchto oborů se v podstatě Česká republika zbaví poměrně zásadního rozhledu ve světě.

Jan POKORNÝ, moderátor

Pane děkane, vy jste i autorem projektu podpory malých oborů na filozofické fakulty. Jakou si představujete pomoc od státu?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Tak ta primární věc je možná úplně triviální, lapidární. My potřebujeme podpořit finančně mzdové prostředky, to znamená, potřebujeme mít motivační podmínky pro lidi, potřebujeme mít odborníky, kteří nám zajistí akreditaci, takže to zásadní, co vlastně chceme, je jistý krizový scénář pěti let, kdy budeme moci zaměstnat odborníky, který nám připraví akreditace, rozjedou ty studijní obory, které již třeba zanikly a zároveň podchytí ty, které jsou těsně před skončením, takže to primární jsou vlastně takzvané mzdové prostředky.

Jan POKORNÝ, moderátor

To znamená, to je těch deset milionů ročně, o kterých se vede řeč?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

V podstatě jde o deset milionů ročně po pět let a tyto finance jsou směřovány právě na ústav Dálného východu, ústav Blízkého východu a ústav slavistických a východoevropských studií.

Jan POKORNÝ, moderátor

Má se počkat na vyjádření ministerstva školství. Vedete s ním nějaká bilaterální jednání?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Tak tam je asi dlouhodobá komunikace, protože, proto jsem zmínil, že toto považuji za krizový scénář. Já si myslím, že tam je nutné systémové řešení, protože máme nejnižší koeficienty náročnosti. My jsme prostě humanitní obor, který, který má minimální financování. To jednání, respektive to systémové řešení do budoucna by asi bylo zvýšit koeficient ekonomické náročnosti a tím vlastně dostat více peněz na toho jednoho studenta.

Jan POKORNÝ, moderátor

A z těch krátkodobých okamžitých opatření, pokud návrh, aby vám dali deset milionů ročně, neprojde, je ještě nějaký jiný?

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

V tento moment bych musel konstatovat, že bychom se těžko v horizontu tří, čtyř, pěti let dobrali k otevření afrikanistiky. My už teď řešíme některé záležitosti, kdy jednáme například s tureckou ambasádou, s tureckým státem a připravili jsme díky jejich finanční podpoře otevření oboru turkologie, takže per partes, jednotlivé obory bychom se snažili zachránit,

ale rozhodně by to nebylo systémové a musel bych konstatovat, že z těch deset, dvanácti oborů bychom šest, sedm museli oželeť.

Jan POKORNÝ, moderátor

Tolik děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Michal Stehlík. Děkuju za rozhovor. Hezký den.

Michal STEHLÍK, děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

Hezké ráno.